

Handläggare
Birgitta Pettersson

Datum
2018-08-16

Diarienummer
UBN-2018-4769

Utbildningsnämnden

Fortsatt satsning på lärarassistenter

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att göra en planering för att fram till 2022 utöka antalet lärarassistenter eller andra funktioner för avlastning av lärare i grundskolan,

att planeringen ska redovisas till nämnden senast december 2018, samt

att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda behovet av lärarassistenter eller motsvarande funktioner i gymnasieskolan.

Bakgrund

I utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2018 och i kompetensförsörjningsplanen ges förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till införande av lärarassistenter i grundskolan. Under vårterminen 2018 har genomförts en pilotverksamhet där 13 lärarassistenter har anställts vid sex grundskolor. Lärarassistenternas uppgift har varit att stödja lärare/arbetslag i undervisningssituationen, i övrig skolmiljö samt bistå lärare med administrativa uppgifter. I juni genomfördes en uppföljning i form av en enkät.

Föredragning

Enkät med uppföljningsfrågor skickades till 144 lärare på de berörda skolorna och 56 har svarat. Svarefrekvensen bedöms som rimlig med tanke på att alla inte är direkt berörda av de 13 lärarassistenterna som finns ute på skolorna. Vissa av lärarassistenterna stödjer ett lärarlag på skolan, andra enskilda lärare. Enkätresultatet redovisas i sin helhet i bilaga.

Enkätsvaren ger en bild av att lärarassistenterna i hög utsträckning har utgjort en avlastning som gör det möjligt för lärarna att fokusera på undervisningen. Några har tyckt att det har varit oklart vilka arbetsuppgifter lärarassistenterna har kunnat ta. Det behöver därför för fortsättningen skapas större tydlighet kring detta och då kan vårterminens erfarenheter läggas till grund.

Utbildningsförvaltningen bedömer att det är angeläget att satsningen med lärarassistenter fortsätter och utökas. De behöriga lärarna behöver kunna fokusera på sitt

undervisningsuppdrag om Uppsala kommuns skolor ska kunna hålla en hög kvalitet. Lärarassistenter kan erbjuda en avlastning som gynnar både undervisningen och lärarnas arbetsmiljö. Förvaltningen bör därför få ett uppdrag att göra en planering för att fram till 2022 successivt utöka antalet lärarassistenter eller andra funktioner som ska avlasta lärare i kommunens skolor.

Ekonomiska konsekvenser

Satsningen finansieras inom de budgetramar som anges i Mål och budget. Utifrån bidrag på lika villkor kommer fristående grundskolor att ges motsvarande ekonomisk ersättning. Förvaltning avser att följa upp i vilken utsträckning fristående huvudmän använder dessa medel för lärarassistenter eller motsvarande funktioner.

Konsekvenser för barn/elever

Anställning av lärarassistenter eller andra funktioner för avlastning, gynnar eleverna genom att lärare får mer tid att fokusera på undervisningen. Det ger också en utökning av vuxna på skolorna som kan gynna trygghet och studiero.

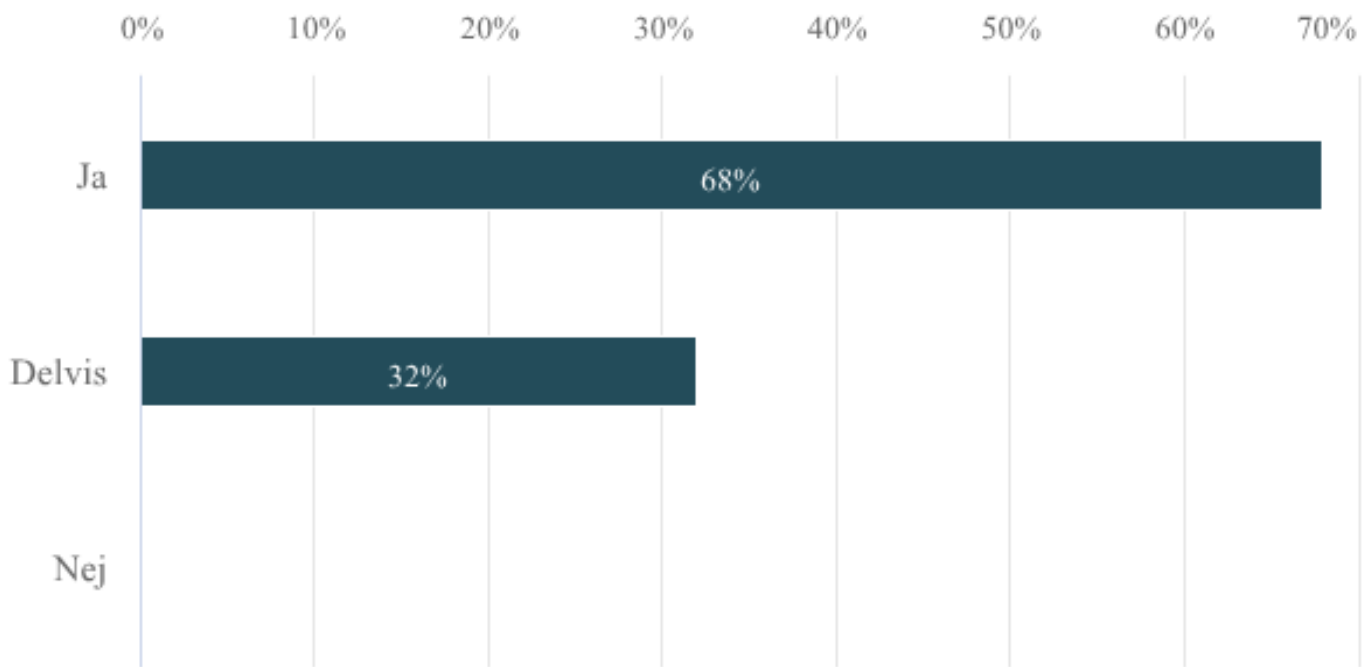
Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Införande av lärarassistenter

1. 1. Motsvarar lärarassistenternas arbetsuppgifter de du förväntade dig?

Antal respondenter: 56

	n
Välj	0
Ja	38
Delvis	18
Nej	0

Medelvärde
2,32

2. Precisera gärna vilket sätt det stämmer överens/inte stämmer överens med de förväntningar du hade på befattningen?

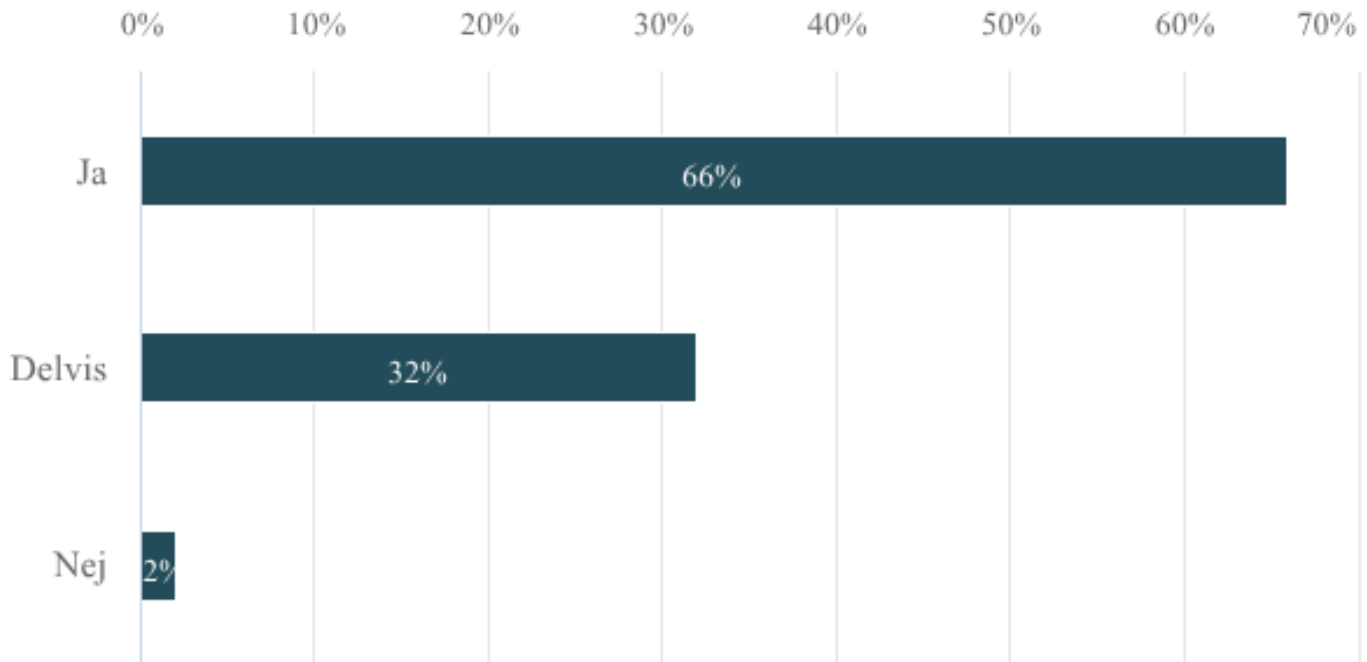
Antal respondenter: 36

Svar
Jag hade inga förväntningar innan och nu förstår jag inte hur vi någonsin har klarat oss utan dem.
Mycket av de arbetsuppgifter som inte behöver utföras av lärare som boka bussar, kopiera, gå med elever till olika aktiviteter, kolla frånvaro, skriva protokoll, svara på enkäter med elever, rättning samt mycket annat praktiskt.
De underlättar alla oförutsedda arbetsuppgifter på skolan.
De underlättar arbetet med rastvakter, tillfälligt vikarierande. arbetet i biblioteket, administrativa uppgifter mm
Jag hade väldigt få förväntningar. Att de skulle vara behjälpliga vid nationella prov var en som uppfylldes. Att de skulle vara mer ute i klassrummen var en som inte uppfylldes.
Bidra med de arbetsuppgifter till oss lärare som någon annan kan göra.
Lärarassistenterna har utökat mentorsskap för vissa elever, vilket jag inte hade förväntat mig. Det är svårt att hitta tid för att få hjälp med många saker. Svårt att organisera vem som får hjälp med vad när.
De avlastar mig i mitt dagliga arbete.
De har hjälpt med sådant jag velat ha hjälp med.
Jag upplever att det råder viss förvirring över exakt vad som är lärarassistenternas uppgifter. Får de t.ex. stötta undervisande lärare under lektioner med grupper som är osedvanligt krävande? Eller begränsas deras uppgifter till att flytta, hantera och sammanställa papper av olika slag?
Kopierar, hämtar post, okar bussar, hämtar buskort, går med eleverna till/från idrotten, till/från matsalen, sammanställer enkäter, fritidstider, följer med till/från simskolan, följer med till/från studeibesök, på friluftsdagar, skriver protokoll på arbetslagsmöten och APT:er, hjälper till med inköp av mat/fika, blommor, hämtar mellanmål mm, rättar böcker, sätter upp och tar ner bildarbeten, kollar frånvaron och hör av sig till vårdnadshavare till elever med obekräftad frånvaro.
Mer än bra! Trodde inte att det skulle göra sån skillnad som det har gjort.
De arbetar helt enkelt med sådant vi lärare behöver assistans med. Exempelvis bokar lokaler, kopierar, plockar fram och bort vid laborationer.
Jag känner att jag fått mycket hjälp i det vardagliga arbetet och att stressnivån under NP-perioden varit mycket mer hanterbar.
De underlättar flera av våra mer praktiska uppgifter. De har god koll på var eleverna är och var de ska vara.
Många små saker som ändå tar tid utförs av assistenterna. T e x hämta material, lasta in datorer och ipads i sina laddskåp, vakta vid omprov.

Vi hade önskemål inför starten och dessa har uppfyllts. Dock är det viktigt att tänka på att vi lärare är i en process att våga släppa ifrån oss samt komma ihåg att vara ute i god tid för att kunna få hjälp. Vi lär oss fortfarande av varandra, vilka behov som finns och hur lärarna kan få avlastning .
Jag hade förväntat mig mer administrativ avlastning (kopieringsarbete, distribuera information/lappar till vårdnadshavare) och mindre elevarbete i form av t.ex. rastvärdskap.
Att avlasta oss med sysslor som ej hör till undervisningen.
Innan de påbörjade sin tjänst hos oss var det mycket tydligt att lärarassistenterna inte skulle användas som elevassistenter. Hos oss har de fått fler och fler elevassistentuppdrag...
De utför sysslor som lärare inte behöver göra, vilket leder till att vi kan fokusera på undervisning.
Vi har kommit med förslag på arbetsuppgifter och dessa utförs.
Har inte personligen haft hjälp av någon lärarassistent, men det jag sett hos mina kollegor gör att jag svarar delvis.
Att lärarassistenternas uppgift är otydlig, ibland måste de vara med eleverna.
Jag trodde att de skulle hjälpa till med lite allt möjligt, och det är precis vad de har gjort.
Lärarassistenterna har ofta fått gå in och täcka upp lektioner, men har också försökt hjälpa till med mycket administrativa uppgifter och hela tiden hjälpt till och försökt täcka upp som hjälp där det behövs. De har hjälpt till otroligt mycket.
Vi var alla väldigt osäkra på vad lärarassistenternas uppgifter faktiskt skulle bli.
Jag är inte klasslärare/mentor, så Jag har inte efterfrågat hjälp än. Men det kan absolut finnas uppgifter som assistenterna kan hjälpa mig med tex dokumentation.De hjälper nu till med tex.tillsyn på raster , i matsal , kontrollerar frånvaro och hjälper till på utflykter vid behov. Det är mycket positivt! Assisterna är /verkar också vara positiva till olika uppdrag.
Det är en extra person att ta till.
Det tar sin tid att hitta de mest effektiva och mest "lönsamma" sysslorna för lärarassistenterna.
Det blev ett avhopp så vi bara hade en assistent och hon har varit sjuk/vabbat en del.
Lärarassistenterna har tagit över många administrativa uppgifter samt de uppgifter som jag behövde lyfta bort för att underlätta mitt arbete.
Jag hoppades på att lärarassistenterna skulle ha "vettiga" och rimliga arbetsuppgifter. Vilket verkar stämma när man pratar med kollegor och med Lärarassistenterna själva.
Avlastning när det kommer till tidskrävande uppgifter som egentligen inte kräver pedagogisk utbildning som exempelvis, närvarohantering och införandet av information i tekniska system.
Jag hade inte förväntat mig att lärarassistenterna skulle få uppdrag som delat mentorskap, resurslärare, elevassistent o dyl.
Hade inte så mycket förväntningar.

3. 2. Har införandet av lärarassistenter underlättat för dig i ditt arbete?

Antal respondenter: 56

	n
Välj	0
Ja	37
Delvis	18
Nej	1

Medelvärde
2,36

4. Precisera gärna ditt svar på vilket sätt genom att ge exempel.

Antal respondenter: 42

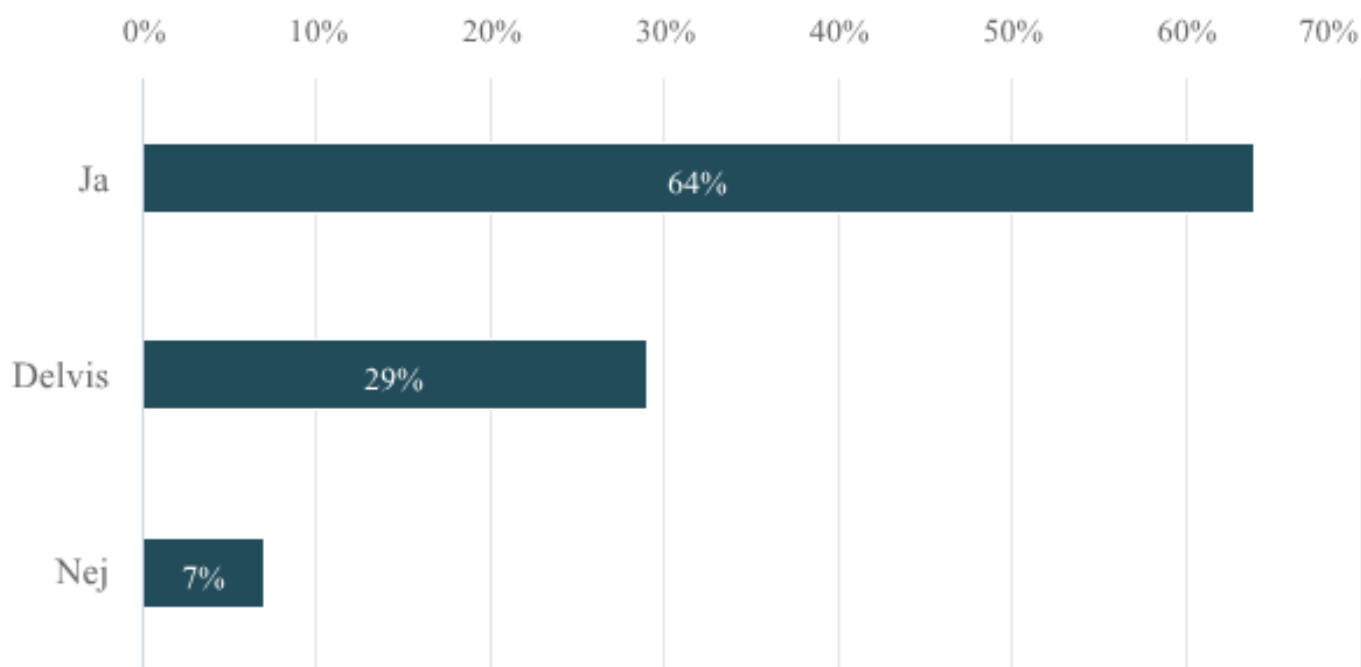
Svar
De hjälper mig med allt jag frågar om. Både stort och smått.
Se ovan
Jag är speciallärare och har inte nyttjat dem så mycket, men ser hur de underlättar för klasslärare och med biblioteket.
Väldigt få tillfällen då det har funnit saker som jag kan delegera till dem.
Jag har fått hjälp med laminering, datakonton, kopiering, matsalsvakt med klassen, fixat så det har blivit ännu bättre i vårt arbetsrum m .m rapportering av frånvaro
Jag har fått hjälp med att plasta in böcker, som hade tagit mycket av min tid.
Jag har fått hjälp med ommöblering inför nationella prov. Hjälp med att göra scheman inför nationella prov. Jag har fått hjälp med att boka datorvagnar och delvis hjälp med att flytta datorvagnar till och från klassrum.
Kopiera texter, prov. Boka datorer, hämta datorer.
Jag kan fokusera på min undervisning.
Organisera NP, ställa i ordning salar. hjälpt till med sammanställning av NP. Hjälpt till som provvakter.
Kopierar, hämtar post, bokar bussar, hämtar busskort, går med eleverna till/från idrotten, till/från matsalen, sammanställer enkäter, följer med till/från studeibesök, på friluftsdagar, skriver protokoll på arbetslagsmöten och APT:er, rättar böcker, sätter upp och tar ner bildarbeten, kollar frånvaron och hör av sig till vårdnadshavare till elever med obekräftad frånvaro.
Otroligt bra avlastning. Stor skillnad på arbetsbördan.
Det sparar mig mycket tid när jag kan få hjälp i samband med laborationer vilket gör att jag hinner planera mer och kan göra fler laborationer. Det frigör tid.
Se tidigare svar
De rycker in och gör tusen och en saker. Hämtar datavagnar, kopierar, hämtar material, fångar upp elever som är på vift i korridorer, hjälper till och plockar undan i klassrum osv.
Jag jag sparar tid på en del praktiskt arbete.
De har hjälp till att rätta prov i 6 klasser samt administrationen av NP i engelska för åk 9, dvs allt ifrån inledande planering till insamling av material.
Kopieringsarbete, tillverkning av material i form av laminering, omprovstid, läxhjälp.
Fler vuxna i klassrummet ger mer trygghet för eleverna. Lärarassistenter har sett saker som jag har missat, vilket är toppen! Positivt även att "utnyttja" deras språkförmåga och kunnighet i ämnena. Ibland när man har missat att kopiera så kan de hjälpa en och jag kan stanna kvar i klassrummet. Mer fokus på bra arbetsmiljö ger bättre resultat. Fler vuxna/ mindre grupper ger mer lugn i klassrummet och fler får hjälp under lektionstid.
Två på em hel skola räcker inte till allas önskemål...

Laminering, kopiering, klippa ut mallar, ta upp frånvaron, ringa de som ej anmält frånvaro, sköta semesterlappar osv.
Rättning av prov. Skriva protokoll. Kolla elevfrånvaro.
De har varit och är oerhört hjälpsamma rent administrativt. De hjälper till att kopiera, sätta in i pärmar, planera för nationella prov osv.
Anordna PRAO-platser till elever, göra bokningar, samtal etc.
Jag slipper tänka på att greja med iPads och datorer
Tar längre tid att delegera vissa uppgifter. Assistenten för dåligt insatt. Lärarna kan göra sitt eget jobb. Men det behövs folk på skolorna som tar hand om allt runt omkring. Flyttar möbler, fixar klassrum, rastvakter, löser konflikter. Med tanke på lärarbristen måste lärarna som finns få göra det de är utbildade på. Dvs undervisa, bedömma, anpassa. Varför ska vi hålla ordning på prao-blanketter, veta var alla blanketter är på intranätet så att vi kan vidarebefordra dem till föräldrar, rastvakt, flytta om i klassrum så fort lokalerna är uthyrda osv osv. Låt oss göra vårt jobb men slippa ta ansvar för massor andra sysslor. Anställ fritidspedagoger och socialpedagoger som hjälper till att skapa rofyllda, harmoniska skolor där barnen har vuxna omkring sig och vettiga aktiviteter på rasterna.
Inte för mig personligen.
Ibland har de varit tillgängliga och ibland inte.
Jag sparar mycket tid varje vecka genom att lärarassistenterna gör uppgifter som jag annars skulle behöva göra. Ett exempel är att sätta alla paddor och datorer på laddning efter dagens slut.
Mycket administrativa uppgifter och hjälpt till att tolka och översätta.
Jag/vi har kunnat lämna över kopiering av större mängder material, viss typ av rättning samt vissa uppgifter som t.ex. omprov.
Jag har inte efterfrågat /behövt någon hjälp än, så därför har det inte underlättat i mitt arbete.
Ja men det är många sysslor jag kunnat lämna över men gjort av gammal vana. Det kommer att ta tid att komma ihåg att lämna över sysslor.
Ja ringa föräldrar, gå med till matsalen. finnas behjälplig vid utflykter bl a.
Uppgifter som annars upptagit min arbetstid, t.ex. bussvakt, rastvakt, rastaktiviteter har jag kunnat lägga på förberedelser och efterarbete till lektionerna istället.
Jag slipper kopiera upp prov och andra övningsuppgifter och rätta enklare prov. Jag har fått hjälp i klassrummet. Hon har gjort omprov med elever. Assistenten har också ordnat praktiska saker såsom ordnat i materialförrådet.
Otroligt mycket. Alla skolor borde ha lärarassistenter så att alla kan ägna sig åt sitt uppdrag. De sköter mycket administrativt arbete t ex närvaro, kopiering, sammanställningar, att gå med elever till/från matsal samt idrottshall som inte ligger på skolans område, organisation kring olika aktiviteter, ringer olika samtal etc. De är ett otroligt stöd i arbetet och känns bra att kunna lämna över uppgifter som kan göras av annan än pedagogen. Nu kan jag ägna mig åt mitt kärnuppdrag som är att planera och genomföra undervisning. Jag får tid till att hinna förbereda samt efterarbeta mina lektioner samt mer tid till alla elever.
Nu är det så att jag inte har samma behov av stöd av lärarassistenterna som mina kollegor på grund av att jag undervisar i mindre grupp. Men jag och mina kollegor har fått stor hjälp inför och efter nationella prov. Prov och materiel har distribuerats till klassrum och insamlande och kontroll har gjorts av lärarassistenter. Jag personligen har fått hjälp med kontinuerliga utskrifter av närvarorapporter.

	plasta in och klippa ut arbetsmaterial
	Se ovan
	Förberedelse och kringarbete under NP-period har underlättat enormt.
	Kopiering Laminering Fixera färg på tygtryck

5. 3. Har du kunnat lämna över uppgifter till lärarassistenterna?

Antal respondenter: 56

	n
Välj	0
Ja	36
Delvis	16
Nej	4

Medelvärde
2,43

6. Finns det något hinder för dig att delegera arbetsuppgifter? Ge gärna exempel.

Antal respondenter: 30

Svar
Vi har en bra kommunikation med varandra. jag kan be dem om hjälp och de erbjuder mig hjälp när de ser att det behövs.
Nej bara registrering i typ Unikum.
Biblioteksuppgifter som att hålla ordning, driva in gamla lån av böcker, registrera nya mm
Det är för få saker som jag kan delegera. Det hade varit mycket bättre om de kunde avlasta mentorsuppdraget då det är den stora anledningen till att man som lärare inte har tid till undervisningen.
se ovan
Man måste vara ute 1-2 veckor i förväg med flera uppgifter, vilket gör det svårt med planeringen av olika moment.
Nej, det fungerar bra.
Sekretessuppgifter
Nej.
Ibland. Om de inte är i närheten så är det såklart ett hinder. Eftersom vi har massor med saker att göra under ett tidspressad schema så går det oftast snabbast att genomföra dem själv än att leta rätt på lärarassistenter och därefter sätta in dem i arbetet. De gånger som lärarassistenterna är med och följer ens dag/delar av dagen så ser de oftast själva vad som behöver göras. Det är helt enkelt en inskolningsperiod som gör att det tar lite tid innan man fattar vad man kan delegera. Det finns massor med saker som de skulle kunna göra men då kan vi inte vara 15 lärare som delar på en assistent.
Det behöver vara minst en lärarass. per stadie för att det ska fungera optimalt.
Nej.
Jag har ofta dålig framförhållning, vilket gör att jag inte hinner be om hjälp för kopiering och dyl.
Sekretess
Nej
Nej, båda finns nära till hands.
Vissa uppgifter kan man ibland känna är lättare att göra själv. Då själva introduktionen i sig tar tid.
Väldigt mycket av det jag gör är knutet till mitt läraruppdrag. Jag skulle gladeligen lämna över tillsynsuppdrag, men det går inte rent praktiskt eftersom det bara är två assistenter och de täcker inte upp vid t. ex. rastvakter.
Se ovan
Ibland då är de t.ex. med nationella provet

	Mycket av det vi gör skulle ta alltför lång tid att sätta in assistenterna i, och då gör man det hellre själv.
	Vissa uppgifter tar längre tid att förklara än att göra själv. Det tar tid för både lärare och assistenter att hitta bra uppgifter och bra metoder för överlämnande. PS. De sista flervalfrågorna är knasiga tycker jag. Jag har fått mer tid, men inte kan jag säga vad jag fått extra tid till. Det är ju olika varje gång. Det viktiga är vad jag får hjälp med.
	Det finns nog inga hinder att delegera. Det har inte funnits några behov för mig än.
	Ja men se svar fråga 2
	Det tar en viss tid innan man kommer fram till vilka uppgifter som är lämpliga att delegera utifrån kompetens hos mig och lärarassistenten, och även att få det att passa in i schemat eftersom vi delar på assistenterna på hela skolan.
	Om det är mer avancerade prov eftersom de är på engelska är det svårt att lämna över.
	Nej. Lärarassistenterna är ytterst kompetenta och tar stort ansvar. De är otroligt engagerad och sprider en stor glädje. Hoppas att vi får fortsätta med att ha lärarassistenter i framtiden. de behövs verkligen i dagens skola.
	Arbetsformen gör att jag har möjlighet att göra det mesta själv. Men hade jag som tidigare år också undervisat ute i klass hade jag varit extremt tacksam för den hjälp som jag hör och ser att lärarassistenterna gör. Sen kan jag tänka mig att vissa har svårt att släppa saker till lärarassistenter. Men jag tror att de skulle vara en tillgång för mina kollegor i stort.
	Kanske att det skulle finnas tydligare rutin i hur den enskilde läraren lyfter behovet av hjälp och vilken typ av hjälp som är ok att ta hjälp med.
	Att överföra den information som behövs för att genomföra en uppgift tar ofta längre tid än att göra uppgiften själv.

7. 4. Har ni genom lärarassistenternas införande fått bättre förutsättningar att fokusera på de arbetsuppgifter specificerade nedan:

Antal respondenter: 55

	Stämme r helt	Stämme r delvis	Stämme r i liten grad	Stämme r inte alls	Total t	Medelvärde
• Undervisning med för och efterarbete. Förberedelse i direkt anslutning till lektion/undervisning, elevindividuell planering och uppföljning.	14	22	9	10	55	2,27
• Kollegialt lärande.	8	12	17	18	55	2,82
• Gemensam planering lång- och kortsiktig.	8	17	13	17	55	2,71
• Enskild planering lång och kortsiktig.	14	10	13	17	54	2,61
• Skriftlig bedömning, betygsättning.	9	12	8	23	52	2,87
• Nationella prov, diagnoser, rättning, bedömning, rapportering.	15	15	7	12	49	2,33
• Planerade kontakter t.ex. utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.	9	8	14	21	52	2,9
• Rapportering av frånvaro (som sedan kan hanteras av annan person).	25	9	7	14	55	2,18
• Mentorskap/klassföreståndare	8	12	10	21	51	2,86
Totalt	110	117	98	153	478	2,62